

PRESENTACIÓ

La tardor, temps de reflexió, reconcentració, recapitulació abans de la fi d'any, temps de cap al tard esllanguit, capvespres que inciten a la llar feia temps oblidada a l'ombra dels racons i ara revivificada; temps de postes fugaces i records gratificants. La frescor ens agombola a mitja veu en l'hora baixa de fumeres esfilagarsades cap a poqueta nit...

Nosaltres, també en tardor, celebrem aniversaris; divuit anys, majoria d'edat *legal* de la nostra associació «Cilim», que va nèixer l'any 2004 i de l'aparició de la primera revista anual, «la Lloca» l'any 2005, que tot comptant les extraordinàries en fan ja vint. Enguany, per tant, fem doble celebració i aquest volum que el lector té a les mans està dedicat a la revisió i compendi de totes les edicions anteriors, i això perquè no el trobarà dedicat a cap tema concret, com era habitual en les edicions anteriors, sinó que es tracta d'una miscel·lània variada, si bé, això sí, ordenada per aquells temes que han encuriós els membres de l'associació, o bé, han estat objecte d'estudi i interès per als lectors en general de la revista «la Lloca».

En primer lloc apareixeran entrades que descriuen l'estructura profunda o els intersticis de la formació de l'associació, els socis entre l'any 2004 i 2022, els abstens i els presents, la relació abreujada dels vint números publicats de la revista «la Lloca», una succinta ressenya de cada número, dels seus il·lustradors i del repertori dels autors participants i llurs articles, en aquests divuit anys des de l'inici de la singladura.

El segon apartat rau a l'entorn de les ressenyes relatives als personatges locals que han destacat en alguna activitat, com ara l'esport de la pilota valenciana, en la literatura, la docència, la divulgació de l'art o d'autors valencians, com **V.A.E.** o bé el repertori de les activitats més sobresortints de l'associació «Cilim» en els darrers divuit anys d'existència.

En l'escena tercera el lector es trobarà cara a cara amb la documentació dels temes històrics relacionats amb el personatge local que ha donat nom a la nostra associació, «Cilim», i la relació amb el rei de la Corona d'Aragó, Pere el Cerimoniós, el món del segle XIV, la seua importància, la vida i miracles, i també la trista mort, així com el nom d'una part del poble d'Antella (el Rifalet) que certament coneixia i hi va conuiu amb els seus habitants. I així com actualment, el carrer «Sant Rafel» d'Antella dóna pas al molí, la séquia municipal i la part darrera al sud del poble, amb tota certesa no prové de cap nom d'arcàngel sinó del diminutiu de «Ràfol», (*Rahal*) en llengua àrab, i que denomina una alqueria o una masia, més o menys poblada, a l'extraradi d'una població major (per exemple «Antella»); també resulta simptomàtic que el nom de l'associació es prenga del nom del personatge històric anomenat amb l'apel·latiu «Cilim», que, paradoxes del destí, era la forma de pronúncia

col·loquial de l'àrab andalusí de la paraula «*Salaam*» (Pau), perquè els musulmans de l'antiga «Al-Àndalus» pronunciaven sistemàticament com a «i» tota «aa» (una «a» allargada) tònica de l'àrab clàssic. En els textos medievals trobarem grafies alternatives, per a delícia, potser, del paleògraf encuriós, com ara «Selim, Silim, Çilim...» però nosaltres, a l'hora de posar la retolació del títol de la nostra associació cultural, optarem per la transcripció normativitzada actual, «Cilim» («Salaam» /Pau); la contradicció lingüística la trobarà el nostre lector incondicional en el fet que el personatge en qüestió acabaria els seus dies ajusticiat en la foguera acusat d'actes de rebel·lió en la «guerra» i no en la «pau».

Tot seguit, i com a part central de la publicació, s'exposarà, com ja tenim per habitud, els fets de l'any 2021 ocorreguts al poble d'Antella relatats per Joan Francesc Herrero, completats amb tres obituàries de tres veïns del poble que han faltat de fa poc en aquest any passat o primeries d'enguany, i que han deixat una petjada inesborrable entre tots els nostres conciutadans, i als quals volem fer constància, per la memòria col·lectiva i perdurable, en la nostra revista.

I per concloure, us oferim els articles tradicionalment de tancament de relació històrica, com ara la segona part de l'estudi de la séquia local d'Antella, les cançons tradicionals que ja van sent relegades al record llunyà a causa del poc ús entre el jovent, més avesat als aparells audiovisuals que no a les convencions corals; cançons, però, que sempre seran extrapolables a molts indrets; seguits d'articles de reflexió sobre la guerra i la relació amb els desitjos del Poder d'alguns emporis i llurs dirigents, de les imposicions lingüístiques, culturals, religioses i també econòmiques, i tot per tancar ja amb la referència a la fundació de les associacions vinculades al nostre poble i a la nostra societat cultural, potser la més antiga de la localitat, si exceptuem la musical: la Penya Piragüista d'Antella, i la més nova, la Muixeranga d'Antella, nom divertit que sembla una pronúncia atrotinada de «moixiganga», i que eren un conjunt d'espectacles musicals, balls de disfresses, comparses i danses o processons, que acompanyaven diferents actes religiosos, però que també recorda la paraula «moixell», mena de bolic de llana o fibra de cànem o lli, penjat a la punta d'una perxa i que feia de puntera amb un feix o pinya, usat com a estri entre els mariners i forners, i al qual, en el moment àlgid de l'estructura humana del castellet humà, s'assembla molt per la forma i la posició, i que canta les excel·lències als participants i espectadors, quan es corona amb l'enganeta (potser derivat d'un «angelet»?).

Acabarem, comptat i debatut, tot resseguint el memoràndum d'activitats que relata Roger Pons sobre l'associació «Xúquer Viu», que tanta vinculació ha tingut i té a hores d'ara amb la vida diària dels ciutadans de la Ribera, la comarca i el poble d'Antella i, evidentment, de la nostra associació i els lectors irredempts de la revista anual «la Lloca». Que en fruïu de la lectura i que us serveixi de ressò i alè per a participar-hi en futurs projectes i, esperem, millors avinenteses.

La Junta Directiva de l'Associació «Cilim»
Antella, desembre 2022